

Gedeputeerde Staten van Overijssel
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

zaaknummer 301135
behandeld door Alex Dzuba
uw brief/kenmerk
bijlage(n)

Steenwijk, 14 februari 2019

onderwerp Kansen in Overijssel; Meerjarenprogramma Leefbaar Giethoorn 2019-2021.

Geacht college,

Het is nodig om in Giethoorn en omgeving meer balans te krijgen tussen toerisme en leefkwaliteit. Dit vraagt om een lokale en regionale aanpak. Giethoorn is geen Amsterdam en de problematiek verschilt, maar er zijn ook veel overeenkomsten. Zoals Amsterdam de toeristen meer wil spreiden, willen we dat in Giethoorn ook. En er zijn veel mogelijkheden om een aantrekkelijk aanbod te bieden aan de toerist, zowel binnen de gemeente als in de omliggende regio.

De opgave voor de gemeente Steenwijkerland is om de groeiende belangstelling van buitenlandse én binnenlandse bezoekers in en om Giethoorn te combineren met een gezond en toekomstbestendig leefklimaat voor bewoners, bezoekers, flora én fauna. Wij streven naar spreiding van de toeristen over de hele regio zodat de druk op Giethoorn over een groter gebied wordt verdeeld.

Inzet gemeente Steenwijkerland

In de programmabegrotingen 2018-2021 en 2019-2022 heeft de raad € 13,0 miljoen beschikbaar gesteld voor onder andere maatregelen in het kader van de gebiedsgerichte aanpak Giethoorn en bidbook Land van Weerribben en Wieden die noodzakelijk zijn om de traditionele gastvrijheid van Giethoorn te blijven waarborgen.

Het gaat om meervoudige maatregelen op het vlak van:

- visitorsmanagement (poorten, parkeren, bewegwijzering en veiligheid);
- nieuwe vormen van verblijf en verlenging van verblijfsduur, vervoer en transport met en door het bedrijfsleven;
- bredere kennis over doelgroepen en hun voorkeuren met ondersteuning van onderwijs en onderzoek en een bredere benadering van Giethoorn in de directe en indirecte omgeving, zoals bijvoorbeeld het benutten van het Nationaal Park Weerribben-Wieden en de Hanzesteden;
- een doeltreffende marketing door het lokale en regionale bedrijfsleven, Stichting Weerribben- Wieden, MarketingOost en het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC).

Door een combinatie van werken, wonen, recreëren, veiligheid en sociale kwaliteit blijft Giethoorn en de omgeving ook op de langere termijn aantrekkelijk voor bezoekers en prettig om te wonen. De bijzondere natuur- en cultuurkwaliteiten van het gebied worden daarbij gewaarborgd.

Aanvraag subsidie

In augustus 2018 hebben wij, in nauw overleg met u, de onderdelen van het bidbook nader verkend, uitgewerkt en van een financiële onderbouwing voorzien. Dit heeft eind augustus 2018 geresulteerd in een definitieve subsidieaanvraag bij de provincie (€ 6,4 miljoen) en het Rijk (€ 11,5 miljoen).

Op 28 augustus 2018 deelt u ons mee, dat u bereid bent maximaal € 6,4 miljoen bij te dragen, onder voorbehoud van goedkeuring door het Kabinet en Provinciale Staten.

Op 16 november 2018 heeft het Kabinet ons laten weten dat zij een keuze moest maken uit 88 voorstellen waarvan er 12 konden worden gehonoreerd. Het Kabinet vond van de RegioDeal Giethoorn dat de meervoudigheid van de opgave onvoldoende was vormgegeven.

Na het besluit van het Kabinet heeft zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg plaatsgevonden.

Gezamenlijk hebben wij geconcludeerd dat een eventuele honorering in de tranche RegioDeals medio 2019 een moeizame zaak wordt.

Bijdrage provincie

U heeft besloten om aan Provinciale Staten voor te stellen de benodigde € 6,4 miljoen voor Leefbaar Giethoorn, voor een bedrag van € 5,209 miljoen te dekken uit de Algemene Reserve Kansen voor Overijssel en voor € 1,191 miljoen te dekken uit beschikbare middelen binnen het programma Fiets. Een fantastisch gebaar van uw college dat duidelijk maakt dat de projecten uit het bidbook van grote waarde zijn voor onze gemeente en daarmee ook voor de provincie Overijssel.

Uw voorstel aan Provinciale Staten hebben wij betrokken bij de verdere uitwerking van de maatregelen en bestedingsrichting zoals deze op 12 februari 2019 aan de raad is voorgelegd en besloten.

Mede gelet op het huidige gemis van Rijksgelden hebben wij moeten besluiten tot een herprioritering en fasering. Een aantal maatregelen zijn niet op korte termijn te realiseren, zoals de provinciale Beulakerweg, de transferia en de optimalisering van het openbaar vervoer.

De genoemde maatregelen blijven voor ons echter van groot belang, waarbij onderzoek vereist is naar alternatieve financieringsmogelijkheden.

In de loop van de uitvoering van het programma gaan wij graag samen met u na of er aanvullende financieringsmogelijkheden zijn op Rijks-, regionaal of lokaal niveau.

Inzet van de gelden

In de meerjarenbegrotingen 2018-2021 en 2019-2022 heeft de gemeente € 7,5 miljoen beschikbaar gesteld in het kader van de gebiedsgerichte aanpak Giethoorn en € 5,5 miljoen voor de uitvoering van het bidbook.

Op 12 februari 2019 heeft de raad ingestemd met de nu voorliggende bestedingsrichting, waarbij de bijdragen van de gemeente ongewijzigd blijven en de bijdrage van de provincie is bepaald op € 6,4 miljoen.

Gelet op de grote opgave voor Giethoorn en omgeving zijn wij dan ook zeer verheugd met uw inbreng voor het samen optrekken en uw voorstel aan Provinciale Staten. Wij zijn in staat, ondanks de gewijzigde financieringsstromen, een groot deel van onze ambitie te realiseren.

Het gaat om de volgende maatregelen:

	derden	gemeente		provincie		Totaal
		regulier	extra	regulier	Kansen in Ov	
A Visitor- en bestemmingsmanagement	€ 6.850.000	€ 7.401.030	€ 2.114.000	€ -	€ 2.236.000	€ 18.601.030
1 Gebiedsgerichte aanpak leefbaar Giethoorn						
2 Intercity station geschikt maken voor De poort naar Overijssel						
3 Veiligheid en toegankelijkheid provinciale fleulakerweg						
4 Autoluwmaken Kerkweg en ontsluiting Noord-Zuid (verkeercirculatie en leefbaarheid)						
5 Transferia nabij A32 en A6; planvorming en netwerkorganisatie starten						
B Hoogwaardig verblijf en beleving	€ 3.600.000	€ 80.000	€ 2.061.000	€ 1.191.000	€ 1.823.000	€ 8.755.000
6 Onderzoek locatie gele vlek en infrastructurele voorzieningen						
7 Verbetering bereikbaarheid Koloniën van Weldadigheid en optimalisatie routenetwerk in Steenwijkerland						
8 Spreading toerisme door optimalisering openbaar vervoer in afwachting van nieuwe vervoersconcessies. Voorbereidingen vervoersconcept starten						
C Aantrekkelijk Giethoorn e.o.	€ 2.112.500	€ -	€ 1.325.000	€ -	€ 1.150.000	€ 4.587.500
9 Realiseren loswal als sociaal economisch scharnierpunt						
10 Ondersteunende maatregelen voor instandhouding oude ambachten (rietelers, punterbouwers, vissers) en Experience Center Oude Ambachten						
11 Product Innovatie PMPC 2019-2020; initiatief ondernemers						
12 Wetlands Visitors Centre Weerribben Wieden; initiatief Staatsbosbeheer						
Eindtotaal	€ 12.562.500	€ 7.481.030	€ 3.500.000	€ 1.191.000	€ 3.209.000	€ 31.943.530

Gelet op de forse inspanningen van de gemeente en provincie, alsmede op de reeds met u gedeelde inzet van de gelden, gaan wij er van uit dat deze bestedingsrichting uw instemming heeft. De verdere uitwerking van de maatregelen vindt de komende periode plaats met diverse gebiedspartners uit de betrokken kernen en de Stichting Weerribben-Wieden.

Wij gaan graag met u in overleg over de voorbereiding en de planning van de daadwerkelijk realisatie van de projecten. Daarbij willen we ook graag van gedachten wisselen over de verdere ondersteuning van uw kant in proces en procedures.

Landelijke ontwikkelingen

Het groeiend aantal internationale gasten is niet alleen voor Giethoorn een uitdaging. Het was voor het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) de reden om het HollandCity-concept te ontwikkelen. Een selectie van bijzondere verhaallijnen moet de gast verleiden tot het bezoeken van meer regio's dan alleen Amsterdam.

Op de eerste Nationale Toerisme Top in Deventer van 10 oktober 2018 werd het Perspectief 2030 - Bestemming Nederland gepresenteerd. Hierin geeft het NBTC aan hoe de groeiende toeristendruk gecombineerd kan worden met een toekomstbestendig en duurzaam leefklimaat. Een belangrijke constatering van het NBTC is dat marketing langzamerhand moet worden vervangen door bestemmingsmanagement.

Ze onderscheidt 5 thema's waar nationaal, regionaal en lokaal aan gewerkt moet worden, te weten:

- lusten en lasten in balans;
- Nederland overal aantrekkelijk;
- toegankelijk en bereikbaar;
- verduurzaming moet;
- een gastvrije sector.

In de kamerbrief van 28 november 2018 van de staatssecretaris voor Economische zaken, mevrouw Keijzer, staat vermeld dat zij de doelstellingen voor het NBTC gaat aanpassen naar het bereiken van spreiding van toeristen in plaats van het binnenhalen ervan. Dit is in lijn met de ambitie van onze gemeente.

De Raad voor de Infrastructuur en Leefomgeving publiceert in het tweede kwartaal van 2019 een advies aan het kabinet over toerisme in relatie tot de leefomgeving. De Raad vindt het belangrijk dat er een samenhangend nationaal perspectief komt om de toerisme- en recreatiesector te verbinden met de omgevingskwaliteit, zowel in het stedelijk als landelijk gebied en in groei- en krimpregio's.

Wij menen dat met het programma voor de Leefbaarheid in en om Giethoorn hiermee in de jaren 2019-2021 een aanvang wordt genomen. Mogelijk kunnen andere toeristische hotspots in Nederland hun voordeel doen met deze aanpak.

Provinciale ondersteuning

Wij willen graag met u van gedachten wisselen over de verdere ondersteuning door u in proces en procedures. Vooral in de voorbereidingsfase is het van belang dat gemeente en provincie, in eerste instantie op ambtelijk niveau, gezamenlijk optrekken. Wij denken hierbij op het gebied van ruimtelijke ordening, natuur(belemmeringen), infrastructuur. Ondersteuning van uw kant in menskracht en deskundigheid spitst zich toe op de volgende maatregelen:

- de inrichting van De Poort naar Overijssel;
- de ontsluiting en inrichting van de Giethoornsche polder;
- onderzoek nieuwe locatie gele vlek;
- realiseren loswal op definitieve locatie;
- instandhouding oude ambachten (riettelers, punterbouwers, vissers) en ontwikkeling Experience Center Oude Ambachten.

Wij stellen voor deze ondersteuning ambtelijk voor te bereiden en uit te werken.

Monitoring

Het is gebruikelijk dat u voorschriften verbindt aan de subsidieverlening. In overleg met u zijn kaders vastgesteld voor de uitvoering van het programma Leefbaar Giethoorn. Op basis hiervan stellen wij u voor de subsidie van € 6,4 miljoen toe te kennen voor de volgende maatregelen op basis van de 3 hoofdthema's:

A. Visitor- en bestemmingsmanagement

- Intercity station geschikt maken voor De Poort naar Overijssel.
- Autoluw maken Kerkweg en ontsluiting Noord-Zuid (verkeercirculatie en leefbaarheid).

B. Hoogwaardig en verblijf

- Onderzoek locatie gele vlek en infrastructurele voorzieningen.
- Verbetering bereikbaarheid Koloniën van Weldadigheid en optimalisering routenetwerk in Steenwijkerland.

C. Aantrekkelijk Giethoorn en omgeving

- Realiseren loswal als sociaal economisch scharnierpunt.
- Ondersteunende maatregelen voor instandhouding oude ambachten (riettelers, punterbouwers, vissers) en Experience Center Oude Ambachten.

Het geeft ons de nodige flexibiliteit bij het ontwikkelen van de projecten. Uitwisselbaarheid binnen de diverse maatregelen is dan mogelijk, waarbij wij steeds voor ogen houden dat de projecten bijdragen aan de doelstelling van spreiding van gasten en/of de leefbaarheid in en om Giethoorn. Dit is in lijn met de bestuurlijke afspraken van 3 december 2018.

Voor het verstrekken van informatie aan u over de voortgang van de diverse maatregelen stellen wij u voor om twee maal per jaar, bijvoorbeeld vóór 1 februari en vóór 1 augustus, een tussenrapportage bij uw college in te dienen. In deze voortgangrapportages zullen de volgende aspecten per genoemde maatregel aan uw college worden voorgelegd:

- de wijze waarop en de mate waarin de volgende organisatie c.a. bij de uitwerking van de maatregelen worden betrokken:
 - Gieters Belang, Giethoorn Onderneemt, Platvorm Oude Ambachten (riettelers, punterbouwers, vissers) alsmede bewoners en andere belanghebbende;
- de invulling van promotie en marketing en de samenwerking met Stichting Weerribben-Wieden, Marketing Oost en het NBTC;
- inhoudelijke voortgang voor wat betreft aanpak en procedures;
- de financiële aspecten;
- de gemeente brede visie op recreatie en toerisme;
- de toekomstvisie Giethoorn.

In de Statencommissie van 6 februari 2019 is de wens naar voren gekomen voor meer betrokkenheid bij de voortgang. Naar onze mening voldoen de door ons voorgestelde voortgangsrapportages hier in belangrijke mate aan en stellen u voor hiermee in te stemmen.

Ook is de suggestie gedaan om Statenleden op gezette tijden uit te nodigen voor een veldbezoek. In overleg met uw college zullen wij dit organiseren.

Toekomstagenda

De oorspronkelijke uitgangspunten van het bidbook met alle gepresenteerde maatregelen streven wij volledig na. Ondanks de gewijzigde subsidiestromen kunnen wij thans een belangrijk deel van de beoogde maatregelen realiseren, zoals onder Bestedingsrichting staan vermeld.

Een aantal maatregelen kunnen wij nu nog niet tot uitvoering brengen, zoals:

- veiligheid en toegankelijkheid provinciale Beulakerweg;
- transferia;
- spreiding toerisme door optimalisering openbaar vervoer in afwachting van nieuwe vervoersconcessies;
- Product Innovatie PMPC 2019-2020.

Het gaat hier om maatregelen die direct met spreiding van toeristen over een aanmerkelijk groter gebied dan Giethoorn te maken hebben. Te denken valt aan Nationaal Park Weerribben-Wieden, Hanzesteden en buurgemeenten. Wij zijn hierbij afhankelijk van andere opdrachtgevers, zoals het Rijk, de provincie en ondernemers. Daarnaast zal de verdere verkenning en uitwerking meer afstemming en tijd vergen.

Naast de bijdrage van de provincie verwachten wij ook van het Rijk een zekere betrokkenheid, wellicht financieel. Inmiddels zijn een aantal Tweede Kamerleden uitgenodigd om onze gemeente in april 2019 te bezoeken. Tijdens het bezoek willen we nut en noodzaak van de projecten uit ons bidbook aan hen toelichten. Voor dit bezoek heeft u inmiddels een uitnodiging ontvangen.

Wij gaan er op dit moment van uit dat zowel de agenda van de staatssecretaris van Economische Zaken als het advies van de Raad voor de Infrastructuur en Leefomgeving kansen bieden voor de gemeente Steenwijkerland waarbij binnen afzienbare tijd vervolgprojecten kunnen worden voorbereid en gestart.

Samen met de provincie Overijssel willen wij in overleg gaan met het Rijk. Onze wensen zullen wij ook onder de aandacht brengen van leden van de vaste Kamercommissie Economische Zaken en Klimaat.

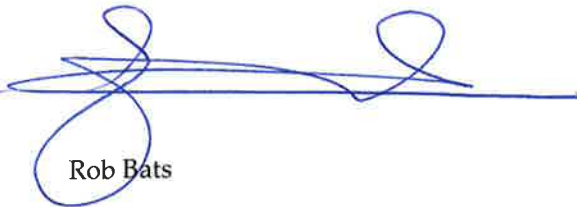
Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,

De secretaris,

De burgemeester,

Judith de Groot

Rob Bats